

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γεια σου.

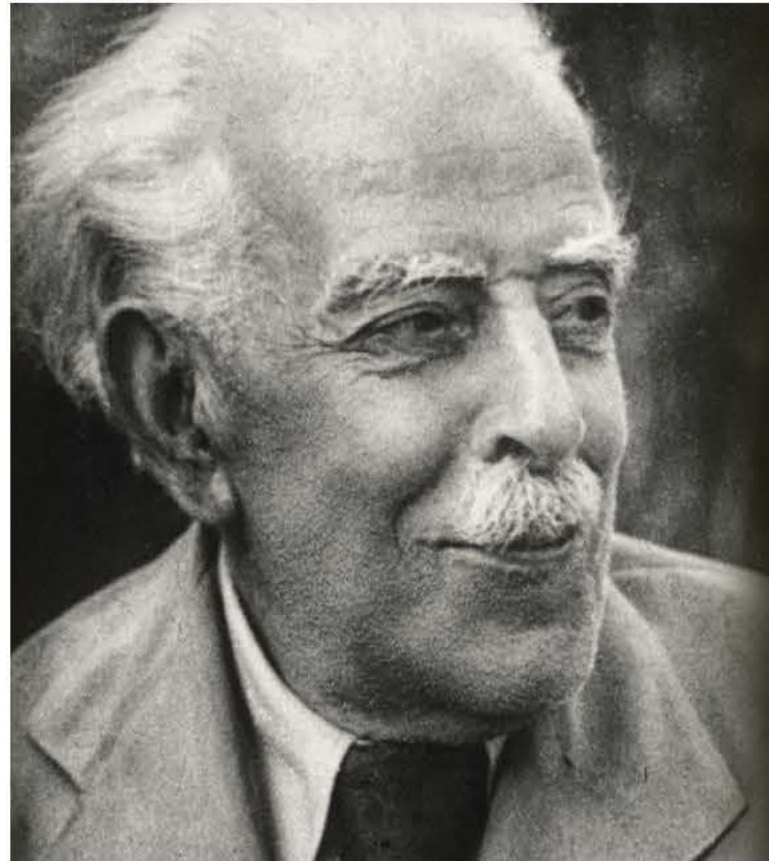
Έχουμε καταπιαστεί από την αρχή και βάσει της κουβέντας μας είναι οι αναμνήσεις και κυρίως οι παροικιακές και νόμιζα πως έχουμε αναφέρει αυτούς και αυτές που ζήσαμε. Και να που έρχονται κι άλλες που δεν έχουμε αναφέρει. Και τα χρόνια περνάνε και... κάτι ακόμα έρχεται στο νου, κάτι πάντα συμβαίνει να μας θυμίζει κάτι από το χτες. Και τις ωραίες συντροφίες και τους φίλους που έφυγαν, που αναφέρει ο φίλος μας ο Τσερδάνης στη δική του σελίδα την περασμένη εβδομάδα. Και από εκεί μέσα από τα γλωσσολογικά του, που με σχολαστικότητα προσέχει να είναι πάντα έγκυρα.

Λέω τη λέξη «κούφος» για την οποία έγινε η συζήτηση. Νομίζω θα πρέπει να την αποδώσουμε στην καθαρεύουσα και στην ιδιόζουσα γλωσσολογία του Ελληνισμού της Αιγύπτου, με από την εδώ επαφή μας, αλλά με πολλά παραδείγματα από τη γλώσσα του Καβάφη, σαν ξέφτια βυζαντινής εποχής. Λέει π.χ. ...αν δεν τα κουβανείς μες στην ψυχή σου. Εκείνο το κουβανείς καθώς και άλλα πολλά. Όμως να μην κολλάμε ο' αυτά, κείνα που μου θύμισαν είναι οι ώρες με τις συζητήσεις που έφευγαν από τα κοινά λόγια της κάθε μέρας.

Θυμάμαι όταν κάναμε τις πρόβες για την τραγωδία Αντιγόνη, επειδή η Ελληνική Λέσχη έκλεινε στις 12, πηγαίναμε συχνά στον Ιγνέλη το σπίτι που ήταν στο Μποντάι, μες στη θάλασσα και πολλές φορές η κουβέντα πήγαινε ως τα χαράματα. Οπότε η πρόταση ήταν «καθήστε να δούμε και την Ανατολή» και πολλές φορές κοιμηθήκαμε για λίγες ώρες στρωματσάδα.

Κι ο ήλιος έβγαινε μέσα από τη θάλασσα μεγάλος και κόκκινος, κάτι μόνο από αεροπλάνο το έχω χαρεί, όταν, ερχόμενος από την Ελλάδα πρωί βλέπεις τον ήλιο να προβάλλει κατακόκκινος και μεγάλος. Εμπειρίες κι αναμνήσεις που συχνά δεν τους δίνουμε την προσοχή που αξίζουν. Κι άλλες που ζήσαμε στο διάβα της ζωής μας, όπως λένε οι ποιητές, για να μην πω στην μακροχρόνια πορεία που μου δόθηκε η χάρη να ζήσω.

Κάτι έγραφε τις προάλλες η εφημερίδα για τον γκουρού του μακιγιάζ τον Napoleon Perdis, τον δικό μας Ναπολέοντα Περδικάρη, που έχει τόσο πετύχει επαγγελματικά. Και μου θύμιζε το γάμο του που παραβρέθηκα και μίλησα μάλιστα. Και στο γάμο του και

στον αρραβώνα του.

Ένα όμορφο ζευγάρι, νέα παιδιά που δεν νομίζω πως είχαν τελειώσει τις σπουδές τους στο Πανεπιστήμιο Μακουώρου, που εκεί πιστεύω ότι γνωρίστηκαν. Ο Ναπολέων παλγκάρι, λεβέντης κι η Σούλα μια κούκλα, μια πεταλούδα.

Να πω τελετάρχης, τους παρουσίασα κι είπα και δυο καλά λόγια. Δυο νέα παιδιά που ξεκίνησαν με τις ευχές των γονέων και τις ευχές όλων για ένα ευτυχισμένο αύριο, που κανένας δεν περίμενε πως θα ήταν τόσο φωτεινό. Και εκείνος ο γάμος μου θυμίζει ένα άλλο γάμο που έγινε στο ίδιο κέντρο, μια ωραία αίθουσα ψηλά με τζαμαρίες, που κι εκεί έγινε άλλος γάμος που κι εκεί παραβρέθηκα και μου ζήτησε ο γαμπρός να μιλήσω.

Ήταν ο φίλος ο καλός, ο Θέμης ο Καλλός, που έκανε το γάμο του στην ίδια αίθουσα και καπου κοντά χρονολογικά. Κι ήταν όλο το Ραδιόφωνο εκεί το προσωπικό του Ελληνικού Κρατικού Ραδιοφώνου εκεί. Ο Θέμης ήταν ο μικρός μας, δεν είχε πολλά χρόνια μαζί μας. Είχε κερδίσει την εκτίμησή μου -και όλων μας- είχαμε ξεχωρίσει την κρίση και σοβαρότητα της σκέψης του. Και στην ομιλία μου, μαζί με τις ευχές μου είπα μακάρι να είχαμε πολλά τέτοια νέα ζευγάρι για να παραδώσουμε την παροικία. Η Βίκυ δίπλα του σοβαρή και συγκεκριμένη, χαριτωμένη μες στην απλότητα της προλόγιζε την αξία της.

Η αληθινή
ευτυχία
βρίσκεται στις
αναμνήσεις και
στις ελπίδες.

Γεώργιος Δροσίνης

Λ Ε Μ Ο Ν Α Ν Θ Ο Ι
Τραγούδα κι ακαρτέρα
Τη γιορτερή τη μέρα
Που θα σε ντύσουν νύφη
Στο σπίτι του να πας
Θα έρθει ελπιδοφόρα
Η μέρα με τα δώρα
Κι αυτός που θα σε μάθει
Αλήθεια ν' αγαπάς
Βάλε σταυρό στη μνήμη
Αγάπη να μη μείνει
Στα πέπλα μη σκαλώσει
Και ρίξει τον ανθό
Ούτε όνειρο κανένα
από τα περασμένα
καινούρια μέρα ανθίζει
με τους λεμονανθούς.

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη,
Το ερώτημα: «ήξερε ο Καβάφης ελληνικά;» το προκάλεσε η διαβόητη για το δογματισμό της απόφαση του Σεφέρη για τους «τρεις ποιητές μας», Σολωμό, Κάλβο και Καβάφη, που «δεν ήξεραν ελληνικά». Υπάρχουν μελέτες γι' αυτό το θέμα, αλλά σε γενικές γραμμές ο Καβάφης και οι άλλοι δύο συγκαταγορούμενοί του στο έκτακτο γλωσσολογικό του Σεφέρη είχαν, παρά τις μεγάλες διαφορές μεταξύ τους, ένα κοινό γνώρισμα: ήταν και οι τρεις Έλληνες της Διασποράς.

Πάντως, σύμφωνα με τον καθηγητή πανεπιστημίου, Γιώργο Βελουδή, ο Καβάφης ήξερε την (αρχαία, μεσαιωνική και νέα) ελληνική γλώσσα, όπως άλλωστε και τη μητρική, πολύ καλύτερα από το Σεφέρη και τους άλλους πτυχιούχους της Νομικής: σαν επιστήμονας γλωσσολόγος.

Τον μεγάλο και κόκκινο ήλιο έχω δει μερικές φορές, όμως εδώ στη γειτονιά μου έχω δει πολλές φορές ένα τεράστιο κόκκινο φεγγάρι που αναδύεται από το Botany Bay και φαίνεται τόσο κοντά που νομίζω πως θα το αγγίξω αν απλώσω το χέρι μου από το μπαλκόνι.

Οι Έλληνες λέμε πως «ό,τι θυμάται ο καθένας χαιρέται» και ομολογουμένως οι αναμνήσεις μας είναι η καλύτερη επένδυση που κάναμε στη ζωή μας. Μού το δίδαξε ο Γιάννης Φακός και το εξακριβώνω στα γραπτά σου με την τρυφερότητα που αναφέρεις κάποιες αναμνήσεις σου για γεγονότα και καλούς σου φίλους.

Για τον Napoleon Perdis, έχω διαβάσει πολλά για τις επιτυχίες του στις επιχειρήσεις, όμως ξέρω πολύ λίγα για την ιδιωτική ζωή του, πάντως θα συμφωνήσω απόλυτα με αυτά που γράφεις για τον Θέμη Καλλό. Ένα πραγματικό στολίδι στα παροικιακά ΜΜΕ που δεν φημίζονται για την... ομορφιά τους. Γι' αυτό, άλλωστε, δεν πρόκειται να γράψω την ιστορία τους, αλλά ευτυχώς που υπάρχει και η εξαίρεση στον κανόνα...